

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे
परीक्षा : एप्रिल / मे – २०२४
द्वितीय वर्ष
सत्र – ४

विषय:- भारतातील स्थानिक स्वराज्य शासनसंस्था (भाग- २) (PC-402)

दिनांक: २३/०५/२०२४

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

- प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन) (४०)
१. जिल्हा परिषदेच्या विविध समित्यांची चर्चा करा.
  २. महानगरपालिकेची रचना सांगून, महानगरपालिकेची कार्ये विशद करा.
  ३. छावणी मंडळाची वैशिष्ट्ये, रचना व कार्ये स्पष्ट करा.
  ४. स्थानिक स्वराज्य संस्थांवरील राज्यशासनाच्या प्रशासकीय नियंत्रणाची चर्चा करा.
- प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) (३०)
१. पंचायत समितीचे अधिकार व कार्ये लिहा.
  २. नगरपालिकेची कार्ये सांगा.
  ३. औद्योगिक नगरीची माहिती सांगा.
  ४. स्थानिक स्वराज्य संस्थांवरील नियंत्रण व्यवस्था सुधारण्यासाठी उपाय सुचवा.
  ५. स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या यशाचे विवेचन करा.
- प्रश्न ३ टीपा लिहा(कोणत्याही दोन) (३०)
१. जिल्हा परिषदेचे अधिकार व कार्ये
  २. महानगरपालिकेची उत्पन्नाची साधने
  ३. स्थानिक स्वराज्य संस्थांवरील आर्थिक नियंत्रण
  ४. स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या त्रुटी

Translation in English

Sub: Local Self Government in India (Part-II) (PC 402)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Discuss about various committees of Zilla Parishad.
2. State the structure of Municipal Corporation. Explain the functions of Municipal Corporation.
3. Explain the features, structure and functions of Cantonment Board.
4. Discuss about control of state administration on Local Self Government.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Write the powers and functions of Panchayat Samiti.
2. State the functions of Municipalities.
3. State an information of Industrial Township.
4. Suggest measures to improvements control system on Local Self Government.
5. Explain the success (merits) of Local Self Government.

Q.3. Write short notes (Any Two) (30)

1. Power and functions of Zilla Parishad
  2. Sources of Income of Municipal Corporation
  3. Financial control on Local Self Government
  4. Demerits of Local Self Government Institutions
-